

1. Türk devletleri arasındaki yakınlaşma ve bütünleşme sürecinin temel dayanağı nedir ve bu bütünleşmenin temel amacı ne olarak belirlenmiştir?

Türk devletlerinin yakınlaşmasının temeli, halkların yüzyıllara dayanan **ortak dil, tarih ve kültürüdür**. Bu entegrasyonun temel amacı; **ekonomi, ulaşım, dijitalleşme, kültür ve bilim** gibi hayati alanlarda çok yönlü iş birliğini ve bağları genişletmektir.

2. Türk dünyasındaki kurumsallaşma sürecinin dönüm noktası olan Nahçıvan Anlaşması'nın önemi nedir?

2 Ekim 2009 tarihinde Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye devlet başkanları tarafından imzalanan Nahçıvan Anlaşması ile **Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (Türk Konseyi/Türk Keneşi)** resmen kurulmuştur. Bu adım, bağımsız Türk devletlerinin bir çatı altında toplanması adına atılan en büyük tarihî adımdır.

3. Türk Konseyi hangi tarihte ve hangi zirvede uluslararası bir teşkilat olan "Türk Devletleri Teşkilatı" (TDT) ismini almıştır?

12 Kasım 2021 tarihinde düzenlenen **İstanbul Zirvesi'**nde Türk Konseyi, ismini **Türk Devletleri Teşkilatı** olarak değiştirmiş ve bu zirvede Türkmenistan teşkilata gözlemci üye olarak katılmıştır. Teşkilatın sekreteryası ise **İstanbul'**da bulunmaktadır.

4. "Modern İpek Yolu" nun canlandırılması kapsamında Türk devletleri arasında hayata geçirilen stratejik ulaştırma ve enerji projeleri nelerdir?

Türk ülkelerinin bütünleşme çabaları kapsamında; **Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum Gaz Hattı, TANAP, TAP, Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu** ve Hazar üzerinden geçen **Orta Koridor** gibi projeler stratejik öneme sahiptir.

5. "Bir Kuşak Bir Yol" projesinin Hazar geçişli güzergâhında öne çıkan lojistik merkez ve projeler hangileridir?

Bu proje kapsamında Kazakistan topraklarından geçen **"Batı Avrupa-Batı Çin Otoyolu"** ve Hazar Denizi'ndeki kritik bir nokta olan **Aktau Uluslararası Limanı** lojistik açıdan bütünleşmenin kilit taşlarını oluşturmaktadır.

6. Azerbaycan'ın 2020 yılındaki Karabağ Zaferi'nin Türk dünyasındaki bütünleşme sürecine ve taşımacılık hatlarına etkisi nasıl olmuştur?

Karabağ Zaferi, kardeş Türk ülkelerini birbirine bağlayan **taşımacılık hatlarının geliştirilmesinde yeni imkânlar** sunmuş ve bölgedeki jeoekonomik olanakların daha verimli kullanılmasına zemin hazırlamıştır.

7. Ankara merkezli TÜRKSOY teşkilatının Türk dünyasına hizmet etme yolundaki temel görevleri nelerdir?

TÜRKSOY, Türk halklarının **gönül birlikteliğini ve kardeşliğini güçlendirmek**, ortak Türk kültürünü gelecek nesillere aktarmak ve bu kültürü tüm dünyaya tanıtmak amacıyla faaliyet gösterir.

8. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi'nin (TÜRKPA) kuruluş amacı ve faaliyet alanları nelerdir?

Bakü merkezli olan **TÜRKPA**, üye ülkelerin parlamentoları arasındaki ilişkileri artırmayı, **siyasi görüşleri yakınlaştırmayı**, ekonomik ilişkileri genişletmeyi ve ortak projelere hukuki zemin hazırlamayı amaçlar.

9. Astana'da bulunan Uluslararası Türk Akademisi, bütünleşme sürecine hangi bilimsel katkıları sağlamaktadır? Akademi; dil, edebiyat, kültür ve tarih alanlarında ortak bilimsel araştırmaları koordine eder ve kadim Türk medeniyetinin insanlığa olan katkısını özgün kaynaklara dayanarak inceleyip belgeler.

10. Türk dünyasının coğrafi konumu, günümüzde neden bir "zayıf taraf" değil de "yüksek düzeyde bir güç" olarak değerlendirilmektedir?

Türk dünyası, **"Büyük Avrasya"nın tam merkezini** işgal etmektedir. Ülkelerin birbirinden uzak olması eskiden bir zayıflık gibi görülse de, günümüzdeki **teknolojik gelişmeler ve dev ulaştırma hatları** bu geniş coğrafyayı Türk dünyasının rolünü artıran stratejik bir güce dönüştürmüştür.